

Уређује:
Софија Филиповић

ЛОВАЧКИ ПОДМЛАДАК - ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Чудне зверке

МИРИС КАО ОРУЖЈЕ

Твор

Сврстан је у ред звери, о чему сведоче четири оштра очњака смештена међу 30 зуба, који погрешно наводе на помисао да се ради о глодару. На свакој ножици има по 5 прстију са канцама које не може увући попут мачке. Без репа једва достиже 40 цм дужине, висину до 15 цм и тежину до 750 гр. Пари се од марта до јуна, а бременитост траје 40-43 дана. Женка на свет доноси 3-7 младих, тешких око 10 гр, који су у почетку потпуно бели и слепи и прогледају тек након 29-34 дана. Са пет месеци се осамостаљују, а са 9 достижу полну зрелост. За творове је карактеристично погрбљено држање. Животни век им је 6-9 година.

Цар јазбине

Бије га глас да је саможиво створење. Веома је вешт у провлачењу кроз јазбине и са ретком страшћу се увлачи у рупе и истерују напоље из њих све што тамо живи. Може се завући у врло уске просторе, димензија 2,5 цм. Не плаши се чак ни јазавца и лисице. Близак је рођак кунама. Али, док су се оне специјализовале за пентрање по дрвећу, твор се држи земље.

Непоправљиви пустилов

Распрострањен је у целој Европи и Азији. Клони се само далеког севера, јер не подноси хладноћу. Сви га сматрају за веома храброг створа. Једино се тако може објаснити његово лагодно увлачење у насеља. Живи по шумама, док ноћу скита и лови, дању се крије по дупљама дрвећа, у гомилама камења, по стоговима сена или сламе, у жилама старих пањева, по развалинама и напуштеним зградама, таванима, дрварама, сеоским двориштима, кокошарницима, шталама и напуштеним лисичјим јамама.

Рођени месождер

Најомилјенија посланица му је месо ситних животињица, које, страхујући од глади, стално скупља у свом склоништу. Радо једе воће, поврће, па чак и мед, ако се домогне кошница.

Није крволочан као куна, али ипак може да буде штетан. По шумама и пољима најрадије лови мишеве, али, са ловачком страшћу тамани младе зечеве, фазане, јаребице, препелице, прождире њихове младе и пљачка им јаја из гнезда. Тамани живину и њихова јаја, голубове, кртице и жејеве. Човеку може бити и од користи, кад тамани мишеве, пацове и змије отровнице. Лако подноси мање количине змијског отрова и на тај начин стиче имунитет и касније подноси и већу дозу отрова.

Борбени смрдљивац

Да би се спасао пред прогонитељима, твор излучује, као продукт полних, аналних и кожных жлезда које се налазе под репом у околини ануса, течност која има страховито непријатан мирис и страшно заудара. Ово мирисно оружје му омогућава да се одбрани од далеко јачих непријатеља. Само дресирани ловачки пси брзо могу да савладају овог жилавог смрдљивка и његов одбрамбени механизам.

Непријатан мирис служи и да се сакупљају за време парења. Интензивнији је код мужјака у време полног сазревања. Док је женка нежна као мајка, за мужјака се то не би могло рећи. Раније је због

Ђура Јакшић

Орао

*Близу до неба гора је чарна
Не треба орлу тек један лет,
Само да пусти крила немарна -
Презро је давно презрени свет.*

*По тамној магли тешког вихора
Неће на земљу ни небо, хол!
Небо му с' чини да пасти мора,
А пуста земља сам један бол.*

*Тихо се вије, облаке гони,
Презирућ гледа у сунчев зрак...
Стреловит после на земљу рони
И крвљу капље земаљски мрак.*

непријатног задаха била нижа цена његовог крзна, али се данас при штављењу коже тај мирис успешно одстрањује.

Кућни љубимац или ловац

Творови се данас све чешће појављују као кућни љубимци. Власници ове зверчице њен мирис ублажавају специјалним шампонима, али је једино дуготрајно решење укљањање полних и аналних жлезда, које се врши хируршки путем. На западу Европе младе творове припитомљавају, а касније их користе за уништавање мишева и пацова, као и за лов кунића. Познато је и да је римски цар Аугуст одобрио молбу за увоз питомих творова како би се смањила популација зечева. У Великој Британији их још и данас употребљавају у ту сврху.

Твор је код нас заштићен Бернском конвенцијом о заштити европских дивљих врста и природних станишта.

Еколошки семафор:

Ловци, опрезно са пушком у руци. Статистика каже да су од 100 незгода у лову, само 4 проузроковане случајним и непредвиђеним разлозима, а 96 су последица неопрезности. Важно је извршити контролу техничке исправности оружја и употребљавати одговарајућу исправну муницију за лов ситне дивљачи. Сви учесници у лову треба строго да се придржавају мера безбедности, нарочито у погледу руковања оружјем приликом испалјивања хица, ако се крећу у правцу других ловаца или ако дивљач ниско лети.

Ловци прегледају и поправљају хранилишта за дивљач и почињу да их пуне храном, како би се дивљач навикла на хранилишта, што ће бити пресудно за њен опстанак у току јесени и зиме. Почиње јесења ловна сезона, за многе, главна сезона лова.

Током хладних јесењих дана миграторне врсте птица се спремају за путовања ка топлијим крајевима. Природа нас дарује призором мноштва птица селица које се за време ових далеких путовања заустављају на рибњацима и језерима да се одморе. Период јеленске рике је светковина на јеленским рикалиштима и прилика за свакодневно осматрање јеленске дивљачи, утврђивање њене старости, трофејне вредности и бројности.